

PROTOKÓŁ

z dnia **31.07.2025r** z posiedzenia Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Osób Niepełnosprawnych, które odbyło się hybrydowo.

Obecni :

1. Małgorzata Turek – sekretarz
2. Tomasz Koźmiński przewodniczący KDO ds. Osób Niepełnosprawnych
3. Organizacje pożytku publicznego wg listy obecności - w załączeniu. (4)
4. Organizacje pożytku publicznego online (6)

Goście :

1. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Krakowa – **Bogdan Dąsał**
2. Koordynatora do spraw dostępności - **Magdalena Mardyla**
3. Główny Specjalista Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Referat ds. Problematyki Osób z Niepełnosprawnościami - **Paulina Warchoń-Dymek**
4. Centrum Młodzieży im. Henryka Jordana - **Anna Szczęsny**
5. Dyrektor CM Jordana - **Alicja Nowak-Muller**
6. Radny Miasta Krakowa - **Bartłomiej Kocurek**
7. Marcin Wójcik - ZPT

Tematy posiedzenia:

1. Podziękowanie za owocną współpracę dla Pani Anny Szczęsny z Centrum Młodzieży im. Henryka Jordana w Krakowie.
2. Omówienie tematyki dotyczącej punktów mobilności (miejsca dla hulajnóg)
3. Omówienie następnych zaproszeń przedstawicieli wydziałów UMK na kolejne spotkania.
4. Sprawy bieżące

Ad. 1

Gości przywitał i przedstawił **Przewodniczący KDO Tomasz Koźmiński** . Opowiedział o projekcie jaki prowadzą i realizują od wielu lat w centrum Młodzieży Jordana ,Radny Miasta Krakowa Bartosz Kocurek oraz Pani Anna Szczęsny . Laserowe strzelectwo dźwiękowe to oferta zajęć Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana. Placówka ta od kilku lat realizuje autorski projekt pod nazwą „Krakowski Turniej Strzelania Laserowego Osób Niewidomych i Słabowidzących” , a wspiera ją w tym Rada Dzielnicy I Stare Miasto. Obecnie zajęcia prowadzone będą regularnie i cieszą się wielkim zainteresowaniem.

- **Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Pan Bogdan Dąsał**, również podziękował za wkład i pracę jaką od lat realizuje i prowadzi placówka, poprzez aktywizowanie młodzieży w podejmowaniu skutecznych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz społeczności lokalnej i wspieranie projektów Centrum Młodzieży, jak również realizację autorskich pomysłów uczestników. Zajęcia te pozwalają poszerzyć zainteresowania i rozwijać świadomość społeczną. Mają charakter warsztatów i oferują udział w realizowanych projektach; zakładają aktywny udział uczestników. W programie także dźwiękowe strzelectwo laserowe - niesamowita aktywność fizyczna i intelektualna dla osób ze schorzeniem narządu wzroku, dla niewidomych i słabowidzących w każdym wieku. Jest to wielka praca i zaangażowanie Centrum Młodzieży na rzecz naszego środowiska za co serdecznie dziękuję.

- Głos zabrał **Radny Miasta Pan Bartłomiej Kocurek**, który przypomniał historię powstania projektu. W dużej mierze przyczynił się Radny Miasta Tomasz Daros, który zainteresował i pomógł w realizacji

tego projektu. Na początku ten sprzęt był wypożyczany a potem został zakupiony dzięki Radnemu Tomkowi Darosowi. Zawody odbywały się w różnych miejscach, a obecnie zajęcia laserowego strzelectwa dźwiękowego odbywają się Centrum Młodzieży przy ul. Krupniczej 38

- Również głos zabrała **Dyrektor CM Jordana Pani Alicja Nowak-Muller**, która podziękowała za wspólne lata pracy i realizację projektów, opowiedziała o Centrum Wypoczynku JordaNova w Gołkowicach Górnych miejsca rekreacji czynnego przez cały rok. Jest to raj dla osób, które chcą odpocząć od smogu wielkich miast, zregenerować zdrowie i nabrać sił w czasie rekonwalescencji. Organizowany jest tam wypoczynek dla seniorów, dzieci ze szkół Krakowskich. Planowany jest tam remont umożliwiający korzystanie z obiektu osób z niepełnosprawnością ruchową.

- O projekcie opowiedziała **Pani Anna Szczęsny**. Laserowe strzelectwo dźwiękowe to rozrywka i możliwość rozwoju zarówno dla osób niewidomych i niedowidzących, jak i dla widzących. Cały sprzęt składa się z symulatora, zestawu tarczy i broni. Tarcza wygląda podobnie jak tradycyjna tarcza strzelecka. Zawodnik celuje do niej bezprzewodową bronią krótką lub długą, czemu towarzyszy dźwięk. Bardzo precyzyjna skala umożliwia oszacowanie trafienia z dokładnością do dziesiątych części punktu. Pozycja i sposób trzymania broni są identyczne jak w przypadku strzelectwa osób widzących. Podczas strzelania osoby niewidome lub słabowidzące są całkowicie samodzielne, ponieważ zarówno wyniki strzelania, jak i lokalizowanie celu czy liczba strzałów są sygnalizowane nie tylko wizualnie, ale także dźwiękowo i głosowo. Dyscyplina ta wspomaga motorykę i koncentrację.

Ad 2

Kolejnym tematem spotkania jest sprawa hulajnóg elektrycznych, które są zmorą dla osób ze szczególną potrzebą w związku z tym na spotkanie został zaproszony przedstawiciel **Zarządu Transportu Publicznego Pan Marcin Wójcik**, który omówił i przedstawił prezentację. W Krakowie działa kilku operatorów, oferujących komercyjne krótkoterminowe wypożyczenia hulajnóg elektrycznych. Prywatne firmy, wynajmujące hulajnogi elektryczne, podpisały umowę z miastem, w których zobowiązały się do współpracy przy utrzymaniu porządku z hulajnogami na określonym terenie Krakowa. Ponorzą one opłaty za wynajem miejsca pod punkty mobilności, czyli miejsca parkowania hulajnóg. Takich punktów wyznaczonych w Krakowie jest obecnie ponad 300 i tylko tam, w tym obszarze miasta, można zgodnie z prawem pozostawiać pojazd po zakończeniu podróży. Każdy z tych punktów ma ściśle określoną pojemność (w sztukach). Firmy płacą za relokowanie, czyli przeniesienie lub przewiezienie swojej hulajnogi, jeśli ta zostanie porzucona przez użytkownika poza punktem mobilności (wewnątrz określonego terenu miasta – mapa punktów jest na stronie internetowej ZTP). Hulajnogi porzucone można zgłaszać poprzez wysłanie zdjęcia wraz z opisem lokalizacji na adres mailowy hulajnogi@ztp.krakow.pl. Należy możliwie najdokładniej podać lokalizację porzuconego pojazdu, by można go było szybko odnaleźć. Zgłoszenia należy wysyłać też niezwłocznie po zaobserwowaniu takiego zdarzenia. Wówczas będzie można zareagować na nie szybko i skutecznie. Hulajnoga powinna być zabrana maksymalnie po około 2 godzinach od przyjęcia zgłoszenia przez odpowiadającą za to firmę. W czasie rozmów z miastem operatorzy zadeklarowali też udoskonalanie mechanizmów zapobiegającym pozostawieniu hulajnóg w miejscach niedozwolonych oraz rozwijanie własnych służb odpowiadających za porządkowanie swoich hulajnóg na terenie miasta. Spotkania te będą kontynuowane w trakcie obowiązywania umowy i wszelkie problemy czy nowe kwestie będą rozwiązywane na bieżąco. Jednakże należy pamiętać że tylko wewnątrz drugiej obwodnicy (wg mapy punktów mobilności) można zgłaszać hulajnogi pozostawione poza punktami mobilności. Na razie do objęcia obsługą będzie taki sam obszar co ostatnio. Jednak stopniowo od kwietnia będzie się on powiększał. W związku z tym planowane jest w tym roku udostępnienie ok. 130 nowych punktów mobilności (czyli łącznie będzie ich ok. 300). Będą one

rozmieszczone na obszarze zbliżonym do obszaru Strefy Płatnego Parkowania (co oznacza, że teren działania firmy relokującej powiększy się na zachód w kierunku Alei Kijowskiej, a od północy i wschodu obejmie m.in. Grzegórzki i Osiedle Oficerskie). Potrzebne są regulacje prawne dodatkowe, gdzie dano by nam samorządowcom możliwość licencjonowania tym operatorom. Na dzień dzisiejszy nie ma takich możliwości. Możemy jedynie naliczać im kary lub relokacje hulajnóg. Poza obszarem mobilności porzucone hulajnogi należy zgłaszać do służb mundurowych czyli Straż Miejska, Policja.

W dyskusji wzięli udział członkowie KDO, którzy nie byli zadowoleni zwłaszcza, że teren, który jest objęty sprzątaniami porzuconych hulajnóg, to tylko centrum miasta i śródmieście, pozostałe tereny jak parki, drogi wewnętrzne, czy przystanki nie są objęte ich sprzątaniami. Stanowi to duże zagrożenie dla osób ze szczególnymi potrzebami, a przede wszystkim osób niewidomych. Również Przewodniczący KDO zgłosił problem punktu mobilności, które są źle oznaczone wchodząc z ul. Monte Casino – Szwedzka osoba niewidząca wpada na hulajnogę ponieważ nie wie, że tam znajduje się punkt mobilności. Trzeba ten teren tak oznaczyć fakturą na podłożu żeby osoba niewidoma mogła sobie go obejść. Druga kwestia to miejsce przy Teatrze Bagatela, gdzie notorycznie hulajnogi wystają poza wyznaczony teren. W tym miejscu tych hulajnóg nie powinno, być możemy się spotkać pokazać i uczulić Pan żeby te punkty były wyznaczane trochę lepiej i bezpieczniej. Starać się należy, aby poszerzyć punkty mobilności. Należy się spotkać i ustalić na co należy zwracać uwagę przy wyznaczaniu takich punktów mobilności dla środowiska osób z niepełnosprawnością w szczególności osób niewidomych, żeby pokazać jak postrzegamy świat jak go widzimy. Będziemy wnioskować o większe bezpieczeństwo poprzez poszerzenie strefy punktów mobilnych na terenie Krakowa i Nowej Huty. Padło pytanie czy można będzie wprowadzić zakaz jazdy hulajnóg w parkach, na Błoniach Krakowskich, bo osoby o szczególnych potrzebach, osoby starsze, matki z dziećmi, też chcą wyjść na spacer i czuć się bezpiecznie.

Głos zabrał Pełnomocnik Bogdan Dąsał, który podsumował temat hulajnóg i rowerów elektrycznych poruszających się po Krakowie jak również ich punktów mobilnych lub ich porzucania stwierdzając jak duże zagrożenie stanowią one dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przewodniczący KDO Tomasz Koźmiński zwrócił się z prośbą do Pana Marcina Wójcika o spotkanie we wrześniu z operatorami hulajnóg, ZDMK i Pełnomocnikiem ds. Osób Niepełnosprawnych, koordynatorem dostępności.

Ad.3

- Na kolejne sierpniowe spotkanie KDO ustalono zaprosić Pana Dyrektora ZZM Jarosława Tabora, Panią Grażynę Banach – Kociołek, która przedstawi informacje na temat październikowej konferencji poświęconej aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością intelektualną, oraz Pana Wołodzimira Myłanowa z organizacji działającej w obszarze kultury.

Ad 4

- wpłynęła prośba od Stowarzyszenia Tęcza o spotkanie i zaprezentowanie, na spotkaniu wrześniowym,

- Aleksander Waszkiewicz przesłał mailowo Członkom KDO, wstępny materiał opracowany w ramach Rady Dostępności przez Grupę roboczą do spraw Dostępności dla Osób z Niepełnosprawnością Wzroku. To rekomendacje zmian prawnych w zakresie bezpieczeństwa poruszania się osób niewidomych – drogi dla rowerów i parkowanie hulajnóg. Materiał zawiera wskazówki i konkretne

rozwiązania prawne pozwalające na zwiększenie bezpieczeństwa poruszania się osób niewidomych i słabowidzących w przestrzeni publicznej. Rozwiązania dotyczą w szczególności dróg dla rowerów oraz poruszania się i parkowania hulajnóg (w załączeniu do protokołu).

Termin kolejnego spotkania wyznaczony został na **28.08.2025r godz. 10.30 ul. Dekerta 24** w Krakowie (sala konferencyjna III piętro) – hybrydowo, o czym członkowie zostaną powiadomieni mailowo.

Na tym protokół zakończono i podpisano :

Małgorzata Turek – sekretarz KDO